

บทความวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์ตัวละคร เรื่อง ราชมอน

โดย

ชื่อ-สกุล นางสาวพรไพลิน สุวรรณฉวี นักศึกษา

รหัสนักศึกษา 05530753

เสนอ

อาจารย์ มุจรินทร์ อธิพิงษ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์ตัวละคร เรื่อง ราโชมอน

ชื่อผู้วิจัย นางสาว พรไพลิน สุวรรณฉวี รหัสนักศึกษา 05530753

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์มัจฉรินทร์ อธิพิงษ์

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวิเคราะห์ตัวละครรวมถึงมูลเหตุหรือปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อลักษณะของตัวละครและศึกษาคุณค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะตัวละครในเรื่อง ราโชมอน

จากการวิเคราะห์ตัวละครทั้ง6ตัวในเรื่องพบว่ามุมมองและการกระทำของตัวละครนั้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของตัวละครภายในเรื่องและพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครล้วนเกิดจากแรงจูงใจทั้งสิ้น ตัวละครในเรื่องสามารถสะท้อนถึงความหลากหลายของมนุษย์และทำให้เห็นสังขรณ์ของมนุษย์ สิ่งที่มีมนุษย์แต่ละคนเห็นไม่เหมือนกัน แม้เป็นสิ่งที่เดียวกัน นั้นเป็นเพราะมนุษย์ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาแตกต่างกัน ทำให้มนุษย์มีความคิดและมุมมองในการมองชีวิตที่แตกต่างกันไปด้วย

คำสำคัญ :ราโชมอน คีทฤทธิ ปราโมช, ละครเวที่เรื่องราโชมอน, ตัวละครในเรื่องราโชมอน, ราโชมอน อาคิระ คุโรซาวะ, วิเคราะห์ตัวละครเรื่อง ราโชมอน,อุโมงค์ผาเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
บทที่	
1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ทบทวนวรรณกรรม	4
2 ผลการวิจัย	9
3สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	20
บรรณานุกรม	

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ภาพยนตร์เรื่อง“ราชมอน”(1950)ซึ่งกำกับโดยอาคิระ คูโรซาวะ(1998)เป็นเรื่องสั้นเก่าแก่ของประเทศญี่ปุ่น ประพันธ์เมื่อปี ค.ศ.1915 โดย อะกุตะงะวะ ริวโนะซุเกะ นักเขียนชื่อดังสมัยเมจิที่นำเอานิทานโบราณที่เล่าสืบต่อกันมาปากต่อปากเป็นโครงเรื่องหลัก และสอดแทรกคำสอนทางศาสนาลงไปในเรื่องดังกล่าว ซึ่งคำว่า "ราชมอน" หมายถึง "ประตูดิ" และเป็นชื่อประตูเมืองเกียวโตในสมัยก่อนที่ถูกใช้เป็นที่ทิ้งศพของผู้ยากไร้ และเป็นแหล่งซ่อนสุมของพวกมิจกาชิพ (kapook, 26 มิ.ย. 56)

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้สะท้อนถึงความเป็นมนุษย์และสังคมได้อย่างถึงแก่นแท้ จนได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดภาพยนตร์ ทั้งรางวัลGolden Lion จากเทศกาลภาพยนตร์ที่เมืองเวนิช เมื่อปี 1951 รวมทั้งรางวัลภาพยนตร์ต่างประเทศยอดเยี่ยมในงานAcademy Awards ครั้งที่ 24 เมื่อปี ค.ศ.1952 (บุษรินทร์ เรื่องอร่าม, 2555 : 16)และสามารถเปิดตลาดภาพยนตร์ในยุโรปและอเมริกา จนทำให้ภาพยนตร์ญี่ปุ่นโด่งดังจนเป็นที่รู้จักของตะวันตก

ราชมอนเปิดฉากขึ้น ณ ชุมประตูดขนาดใหญ่ของเมืองเก่าแก่แห่งหนึ่งตัวละครได้เข้ามานั่งผิงไฟหลบฝน ก่อนที่จะมีคนเปิดประตูดขึ้นชวนพูดคุยถึงคตินิยมที่แต่ละคนได้ไปพบเห็นมา แต่แล้วความจริงที่ควรจะมีเพียงหนึ่งจากเหตุฆาตกรรมเดียวกัน กลับกลายเป็นว่ามีถึงสามเรื่อง จนนำไปสู่การสนทนาเพื่อค้นหาความจริง ซึ่งการเล่าเรื่องของตัวละครแต่ละคนก็แสดงให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ รวมทั้งจิตใต้สำนึกของตัวละครที่มีฐานะทางสังคมแตกต่างกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์(1949) นั้นพบว่าจิตใต้สำนึก มีกลไกทางจิตหลายประเภท เช่น แรงจูงใจ อารมณ์ที่ถูกเก็บกด และความรู้สึกนึกคิดเป็นต้น ซึ่งจิตใต้สำนึกนี้มีผลต่อการกระทำพฤติกรรมของมนุษย์ โดยพฤติกรรมนั้นเป็นผลที่เกิดจากแรงกระตุ้นหลายๆอย่างภายในตัวบุคคลนั้นๆ ฉะนั้นบุคลิกภาพของบุคคลที่แตกต่างกันก็เนื่องมาจากแรงผลักดันภายในแต่ละบุคคลที่ต่างกันนั่นเอง

ดังที่กล่าวมานี้เรื่อง “ราโชมอน”จึงมีความลึกลับน่าสนใจ เพราะมีเนื้อเรื่องชวนให้ติดตาม รวมทั้งมีแง่คิดที่สะท้อนให้เห็นถึงความจริงว่ามีหลายด้าน ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังเป็นภาพยนตร์เชิงปรัชญาที่สะท้อนความคิดหรือแนวคิดในเชิงปรัชญาได้อย่างลึกซึ้ง ในความเป็นมนุษย์ (มยุรี คำรงค์เชื้อ, 2537) และเป็นภาพยนตร์ที่น่าสนใจในแง่มุมที่แสดงถึง ลักษณะของความเป็นมนุษย์จากตัวละครได้เป็นอย่างดี รวมถึงสามารถแสดงถึงจิตใต้สำนึกเบื้องลึก ของมนุษย์ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ลักษณะตัวละครในเรื่องสามารถสะท้อนถึงสัจธรรมหรือธาตุแท้ของความเป็นมนุษย์ ทั้งในด้านมืดและด้านดี ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะวิเคราะห์ลักษณะตัวละครจากบทภาพยนตร์ เรื่อง “ราโชมอน” เพื่อทราบถึงลักษณะนิสัยและที่มาของปมปัญหาในจิตใจ ของแต่ละตัวละคร ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเองและต่อผู้ที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะตัวละครเรื่อง ราโชมอน
๒. เพื่อทราบถึงมูลเหตุหรือปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อลักษณะของตัวละคร
๓. เพื่อศึกษาคูณค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะตัวละครเรื่อง ราโชมอน

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาภาพยนตร์เรื่องราโชมอน และวรรณกรรมแปลเรื่อง ราโชมอน ของ อะกุตะงะวะ ริวโนะซุเกะ แปลเป็นภาษาไทยโดยม.ร.ว .คึกฤทธิ์ ปราโมช

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. กำหนดความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
๒. ศึกษาภาพยนตร์ เรื่อง ราโชมอนและวรรณกรรมแปลเรื่อง ราโชมอน ของ อะกุตะงะวะ ริวโนะซุเกะ แปลเป็นภาษาไทยโดยม.ร.ว .คึกฤทธิ์ ปราโมช

๓. ค้นหาข้อมูลจากหนังสือ สื่อต่างๆ หรือเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

๕. วิเคราะห์พฤติกรรมและบุคลิกของตัวละคร ทั้งที่เป็นเหตุผลของตัวละครเองและเหตุผลที่เกิดจากสังคมสภาพแวดล้อม

๖. สรุปผลการศึกษาและนำเสนอในรูปแบบบทความวิชาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงลักษณะของตัวละครเรื่อง ราชมอน

๒. ทำให้ทราบถึงมูลเหตุหรือปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อลักษณะของตัวละคร

๓. ทำให้ได้ข้อคิดจากการวิเคราะห์ตัวละครเรื่อง ราชมอน

๔. เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์เรื่องอื่นๆต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.เอกสารที่ใช้เป็นกรอบความคิดที่ใช้วิจัยได้แก่ ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพ ทฤษฎีแรงจูงใจ และทฤษฎีกลวิธานป้องกันตนเอง

ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพ

โสภา ชูพิกุลชัย(2530: 166) เขียนว่า นักทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวคิดวิเคราะห์ได้เน้นเกี่ยวกับจิตใต้สำนึกที่มีผลต่อการกระทำพฤติกรรมของมนุษย์ โดยจะมองว่าพฤติกรรมเป็นผลที่เกิดจากแรงกระตุ้นหลายๆอย่างภายในตัวบุคคลนั้นๆ ฉะนั้นบุคลิกภาพของบุคคลที่แตกต่างกันก็เนื่องมาจากแรงผลักดันภายในแต่ละบุคคลที่ต่างกันนั่นเอง

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ(2541) ถวิล ชาราโกชน์และศรัณย์ คำวิสุข(2541:143) และธรรม์ แสงวัฒน์ (2551:4-5) กล่าวว่าซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud,1949) ได้อธิบายว่า จิตระดับใต้สำนึกมีกลไกทางจิตหลายประเภท เช่นแรงจูงใจ,อารมณ์ที่ถูกเก็บกด,ความรู้สึกนึกคิด,ความฝัน,ความทรงจำ ฯลฯ พลังจิตใต้สำนึกมีอิทธิพลเหนือจิตสำนึกกระตุ้นให้มีพฤติกรรมประจำวันต่างๆไป เป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมไร้เหตุผลและผิดปกติในลักษณะต่างๆ และได้กล่าวถึงโครงสร้างบุคลิกภาพประกอบด้วยพลัง3ประการ ได้แก่ Id ,Ego,Super Ego พลังทั้ง3มีพลังเฉพาะตัวแต่ก็มีอิทธิพลต่อกันและทำงานร่วมกัน บุคลิกภาพของผู้ใดมีลักษณะใดขึ้นอยู่กับพลัง Id ,Ego และSuper Ego

อิด (Id)

เป็นพลังติดตัวมนุษย์ตั้งแต่เกิด มักจะเกี่ยวกับการสนองความต้องการของคนเรา เป็นพลังที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยยึดหลักการตอบสนองความต้องการที่ตนพอใจ อิดไม่จำแนกเหตุผลได้ ตัวอย่างพลังของอิด ได้แก่ พลังทางเพศ เป็นต้น อิดเป็นจิตใต้สำนึกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสัญชาตญาณชีวิตและสัญชาตญาณความตาย สัญชาตญาณชีวิตจะเป็นแรงผลักดันให้กระทำในสิ่งที่เกิดสุขสราญใจ โดยเฉพาะความสุขทางกายทั้งปวงรวมทั้งที่จะช่วยให้หลีกเลี่ยงความเจ็บปวดและความทุกข์ทั้งปวง ส่วนสัญชาตญาณความตายเป็นแรงผลักดันให้ทำลายสิ่งต่างๆรอบตัวรวมทั้งทำลายตัวเองด้วย แรงผลักดันนี้จะผลักดันให้อิดสั่งการให้อีโก้ทำตามอิด (Id)

- อีโก้ (Ego)

เป็นพลังแห่งการรู้และเข้าใจ การรับรู้ข้อเท็จจริงและการใช้เหตุผล การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย และการแสวงหาวิธีการเพื่อตอบสนองพลัง Id อีโก้จะอยู่ภายใต้การควบคุมของซูเปอร์อีโก้ อีโก้เป็นตัวกลางระหว่างอิดกับซูเปอร์อีโก้ เมื่ออิดผลักดันให้อีโก้กระทำในสิ่งที่ต้องการแต่ซูเปอร์อีโก้เกิดขึ้น เมื่ออีโก้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของอิดได้เนื่องจากขัดกับซูเปอร์อีโก้ ทำให้อีโก้เกิดความวิตกกังวล ซึ่งความวิตกกังวลจะเป็นแรงผลักดันอีกแรงหนึ่ง ทำให้อีโก้พัฒนาขึ้นมาอย่างไม่รู้ตัว เรียกว่าพฤติกรรมปกป้องตนหรือกลไกป้องกัน

- ซูเปอร์อีโก้(Superego)

เป็นพลังที่เกิดจากการเรียนรู้จากสังคม เช่นเดียวกับEgoแต่แตกต่างจากEgoตรงที่เป็นส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับค่านิยมต่างๆ เช่น ความดี ความชั่ว ถูกผิด มโนธรรม ฯลฯ

ทฤษฎีกลไกป้องกันตนเอง(Defense Mechanism)

ถวิล ธาราโกชนและศรีชัย คำวิสุข(2541:162) กล่าวว่า กลไกทางจิตเป็นคำที่นักจิตวิทยาสกุลจิตวิเคราะห์ได้นำมาใช้เป็นพวกแรก โดยความหมายพอสรุปได้ว่า เป็นวิธีการทางจิตวิทยาที่บุคคลใช้เพื่อป้องกันตนเองจากปัญหาความยากลำบาก ความผิดหวัง และอื่นๆ อันเป็นต้นเหตุให้เกิดความเครียด โดยที่บุคคลจะใช้กลไกทางจิตอย่างไม่รู้สึกรู้ตัว การใช้กลไกทางจิตถือได้ว่าเป็นการลดความเครียดลงได้ชั่วขณะหนึ่งและช่วยลดปัญหาความรุนแรงของปัญหาทางด้านสุขภาพจิตลงได้บ้างแต่ถ้าใช้มากๆ ก็จะทำให้บุคคลไม่ยอมรับความจริง อันอาจจะเป็นการนำไปสู่การปรับตัวพลาด (Maladjustive)

ธรรม์ แสงวัฒน์(2551:6-7) เขียนว่าฟรอยด์ได้อธิบายว่า มนุษย์ไม่สามารถหลบหลีกความกังวลและความเครียดที่เกิดจาก

- กระบวนการเป็นไปทางกาย
- ความคับข้องใจ(Frustrations)
- ความขัดแย้ง(Conflicts)
- ความกระทบกระเทือนขวัญ(Threats)

ซึ่งสถานะเหล่านี้เป็นสถานะที่บีบคั้นจิตใจ มนุษย์ไม่เพียงปรารถนาจึงพยายามผ่อนคลาย ดังนั้นEgoจึงแสวงหาวิธีลดภาวะที่ไม่พึงปรารถนาเหล่านี้โดยวิธีการที่เรียกว่า “กลวิธานป้องกันตนเอง”

กลวิธานป้องกันตนเอง เป็นการปฏิเสธหรือปิดบังอำพรางความเป็นจริง เป็นกลไกทางจิตใต้สำนึกมากกว่าจิตสำนึกซึ่งมีหลายรูปแบบ ดังจะขอยกตัวอย่างเสนอบางประการดังต่อไปนี้

1.การเก็บกด ได้แก่ การเก็บกดความไม่พอใจในระดับจิตใต้สำนึก

2.การทดแทน คือ การหยิบยกเอาสิ่งหนึ่งมาแทนสิ่งหนึ่งที่ปรารถนาแล้วไม่สมหวังตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่องใหญ่ การทดแทนนั้นบางกรณีลดความไม่สมหวังได้ไม่หมดสิ้น อาจมีผลสืบต่อให้ก่อกลุ้มไม่สบายใจ พรอยด์กล่าวว่า เป็นเรื่องที่มนุษย์ต้องสู้ทน กลวิธานแบบนี้ทำให้มนุษย์มีลักษณะบุคลิกภาพเป็นไปในด้านต่างๆ เช่น ความสนใจ ,ค่านิยม,ทัศนคติ ฯลฯ

3.การชดเชยผู้อื่น สิ่งอื่น กลวิธานนี้เกิดจากแรงกดดันของNeurotic Anxiety และ Moral Anxiety ซึ่ง Neurotic Anxiety ก็คือ ความหวาดกลัวตนเองว่า ตนจะไม่สามารถคุมสัญชาตญาณได้ จะทำสิ่งที่น่าอับอาย ถูกประจานและถูกลงโทษ ส่วนใน Moral Anxiety คือ ความหวาดกลัวที่เกิดจากความสำนึกผิดชอบชั่วดี

4.การแสดงปฏิกิริยาแกล้งทำ เป็นความรู้สึกของผู้ที่ไม่กล้าแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา เพราะเหตุจำเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง จิตใต้สำนึกจะเป็นตัวจูงใจในกลวิธานนี้ พฤติกรรมเสแสร้งนี้ในชีวิตประจำวัน บุคคลอาจใช้เพื่อแก้ปัญหาชีวิตเป็นครั้งคราว แต่หากบุคคลใดใช้กลวิธานนี้มากและรุนแรงแล้ว จะเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพที่อ่อนแอเพราะบุคคลนั้นอยู่ในโลกของการหลอกหลวงตนเองและหลอกผู้อื่น เสมือนอยู่ในโลกมายาตลอดเวลา

ทฤษฎีแรงจูงใจ

สุชา จันทน์เอม(2535:110) ได้อธิบายว่า นักจิตวิทยาโดยทั่วไป เชื่อกันว่า พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจทั้งสิ้นและแรงจูงใจที่สำคัญก็คือ แรงขับภายในตัวบุคคลนั้น เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และอื่นๆ นอกจากแรงขับภายในแล้วอาจจะมีแรงขับภายนอกหรือแรงขับทางสภาพแวดล้อมของสังคม ซึ่งเป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมเป็นส่วนใหญ่ เช่น ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรัก ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น เป็นต้น

ดังนั้น แรงจูงใจ จึงเป็นความปรารถนาที่จะให้ได้มาซึ่งเป้าประสงค์หรือจุดหมายซึ่งจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ความปรารถนาก็ทำให้บุคคลดิ้นรน(มีพฤติกรรม) เรียนรู้วิธีการต่างๆที่จะให้ได้รับการตอบสนอง เช่น หญิงสาวที่พยายามเรียนรู้วิธีหาทางเอาใจชายหนุ่ม เพื่อผูกสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น ชายหนุ่มพยายามปรับปรุงทักษะการเล่นกีฬาให้เก่ง เพื่อให้หญิงสาวสนใจ ดังนั้น จะเห็นว่าพฤติกรรมมักจะมีสาเหตุมาจากแรงจูงใจทั้งสิ้น

2.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราโชมอน

ราโชมอน : มนุษย์นั้นอ่อนแอและซื่อลลาดเกินกว่าจะพูดความจริง

सनानजित् बगसपान(2539:29-30) ได้เขียนไว้ว่า ที่จริงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดในราโชมอนนั้น เป็นเพียงคดีข่มขืนฆาตกรรมธรรมดาเท่านั้นและคุโรซาว่าหรือเรียวโนซูกะ อาคุตากา วาเอง ก็คงไม่ได้ต้องการที่จะแสดงออกแต่เพียงว่าใคร คือ ฆาตกร แต่คำให้การของคนทั้ง4 ไม่ว่าจะ เป็นโจร ผู้หญิง ผู้ชาย ผ่านคนทรง คนตัดไม้ ล้วนแต่เป็นการเสนอภาพให้เห็น ธาตุแท้ของมนุษย์ ซึ่งจะมีอยู่ไม่แต่เฉพาะในญี่ปุ่นเมื่อ 1, 200 ปีก่อนหรือในปัจจุบัน

คำให้การของคนทั้ง4ล้วนแต่มุ่งเพื่อจะเน้นให้เห็นว่า “มนุษย์นั้นอ่อนแอและซื่อลลาดเกินกว่าจะพูดความจริง มนุษย์มักจะแก้งลั้มเรื่อง ไม่ดีทั้งที่ตัวเองทำหรือคนอื่นทำ รวมทั้งเหตุผลที่มนุษย์อยู่รอดมาจนถึงทุกวันนี้เพราะถึงที่สุดแล้วมนุษย์มักจะนึกถึงตนเอง เห็นแก่ตัวเองก่อนอะไรทั้งหมด

ทั้งนี้คือความเป็นมนุษย์ และไม่ว่ามนุษย์จะอยู่ในสถานการณ์ หรือสภาพสังคมอย่างไร ดี หรือเลวร้ายแค่ไหนก็ตาม มนุษย์นั้นมักจะหาเหตุผลไว้สำหรับสิ่งที่ตนทำ ทั้งด้านดีงามและด้าน อปโลกษณ์ขึ้นมา ถ้าตนได้ทำความอปโลกษณ์ขึ้นมามนุษย์ก็จะมีเหตุผลไว้เพื่อลดความรู้สึกผิดของ ตัวเอง

จากสร้อยสัตว์บรรณถึงภู กระจดาษ(จดหมายวรรณกรรมฉบับที่๕)

(oknation,2552) ตัวละครในเรื่องทุกตัวเป็นสัญลักษณ์ของรูปธรรมต่างๆ เป็นต้นว่าความดี งาม ความยึดถือในศักดิ์ศรีเกียรติยศที่สมมติกันขึ้นในสังคมมนุษย์ แต่ท้ายที่สุดก็ไม่อาจต้านทาน กิเลสภายในตัวมนุษย์ได้ และนั่นเป็นมูลเหตุหลักที่ทำให้ทุกคนต้อง โทกหเพื่อรักษาสิ่งจอมปลอมที่ ยึดมั่นนั้น น่าสนใจตรงที่ว่าผู้กำกับมีอรวัด คุโรซาว่า อากิระ สามารถผสมผสานเนื้อเรื่องของทั้ง สองเรื่องนี้ให้เข้าด้วยกันได้อย่างกลมกลืน ตัวแทนความดีงามคือพระ ตัวแทนความก้าวร้าวคือคน ทำช้อง และตัวแทนความน้อยฉลาดคือคนตัดฟัน ทั้งสามคนต้องหลบฝนตกหนัก จึงได้มาถกเรื่องนี้กัน ที่ใต้ประตูราโชมอน

Rashomon : กะเทาะเปลือกอหัตถ์วิสัยของมนุษย์

บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา (2552:57-58) ได้อ้างถึง คุโรซาว่าโดยอธิบายว่า มนุษย์ไม่ สามารถที่จะเชื่อสัจย์กับตนเองในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองได้ เขาไม่สามารถพูดถึงตนเองโดยไม่ยก ย่องตัวเองได้ บทภาพยนตร์เรื่องนี้เกี่ยวกับมนุษย์อย่างที่ว่า คือ มนุษย์ไม่สามารถจะอยู่ได้ด้วย การ ไม่โทกหเพื่อที่จะทำให้ตัวเองรู้สึกว่าเป็นคนดีกว่าที่เป็นจริงๆ มันแสดงว่าความต้องการอัน เป็นบาปยิ่งในการสรรเสริญตัวเองอย่างผิดๆนี้ยังตามไปถึงหลุมศพด้วยซ้ำ กล่าวคือแม้กระทั่งตัว ละครที่ตายไปแล้วก็ไม่สามารถเลิกรจากการ โทกหได้ เมื่อเขาพูดกับคนที่ยังมีชีวิตอยู่โดยผ่านทาง คนที่เป็นสื่อ การยึดมั่นถือมั่นในตนเองนั้น เป็นบาปที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด และมันเป็นบาปที่ เอาชนะได้ยากเย็นที่สุด

ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งของภาพยนตร์เรื่องนี้ก็คือ การแยกแยะความจริงออกจากความเท็จนั้น เป็นเรื่องที่ยากเย็นยิ่งนัก เพราะธรรมชาติพื้นฐานประการหนึ่งของมนุษย์ ก็คือการเสกสรรเรื่องราว ให้“ลงตัว”กับสถานการณ์ของตนเองมากยิ่งขึ้นกว่าอะไรอื่นทั้งหมด

ผลการวิจัย

องค์ที่ 1

วิเคราะห์ตัวละครจากในเนื้อเรื่อง

ภาพที่ 1: ฉากตอนที่พระ คนทำช่อง และคนตัดฟืนนั่งคุยกัน ณ ประตुरาฆมอน

(ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/can thai/2010/12/02/entry-2 , 2553>)

1.พระ

-ประพฤตินอยู่ในศีลธรรม มองโลกในแง่ดี

เนื่องจากท่านดำเนินชีวิตอยู่ในหนทางธรรม ประพฤติและกระทำแต่ความดี ทำให้เป็นผู้ที่มีจิตใจบริสุทธิ์และมองโลกในแง่ดี แต่เมื่อเจอเหตุการณ์ฆาตกรรมในป่าทำให้ท่านรู้สึกท้อแท้ หนื่อยหน่ายชีวิตและหมดความศรัทธาในตัวมนุษย์

หลังจากการได้ฟังคำให้การของโจร เมียขามูไร และวิญญานขามูไร ท่านกลับคิดจะลาสิกขา เพราะในอุดมคติของท่าน พระภิกษุคือ ผู้รู้ ท่านเคยมองตนเองว่าเป็นผู้รู้ แต่ตอนนี้ท่านพบ

ความจริงของตนเอง ว่าท่านไม่รู้อะไรเลย เพราะถ้าท่านรู้ ก็คงจะตอบได้ว่าเพราะเหตุใดทั้งสาม ถึงให้การไม่เหมือนกัน และถ้าทุกคน โทกหก นั่นก็หมายความว่าถึงจิตใจที่เสื่อมถอยของคน ท่านรู้สึก ว่าท่านผู้ซึ่งควรจะเป็นผู้สั่งสอนหรือชี้ทางสว่างในทางสติปัญญาและจิตวิญญาณให้กับมนุษย์แต่กลับไม่สามารถสั่งสอนธรรมะให้มนุษย์พบทางสว่างได้ ดังตอนที่ท่านได้กล่าวว่า

“แผ่นดินไหวมันรุนแรงยิ่งไงอาตมาก็พอจะเข้าใจได้ แต่ความทารุณของคนเราที่เบียดเบียนคนอื่น และสร้างทุกข์ให้แก่ตนเองนั่นซิ อาตมาไม่เข้าใจ”

“เราโหม่นประดุจผี แต่ก่อนก็สร้างไว้ใหญ่โตแข็งแรง นานเข้าก็เสื่อมโทรมไป...เหมือนใจคน”

2. คนทำซ้อ

-มองโลกตามความเป็นจริงและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

คุ้นเคยกับทั้งคนเป็นและคนตาย จึงเข้าใจชีวิตมนุษย์เป็นอย่างดี เช่นคำพูดของเขาที่กล่าวว่า

“ถ้าข้าไม่ได้เป็นหัวขโมย เป็นคนขี้ฉ้อต่อแหล่ คงอยู่ไม่ได้ยันแก่หรอก”

แสดงให้เห็นว่า ชีวิตที่ผ่านมาของเขาพบเจอแต่ความเลวร้ายจนทำให้ต้องปรับตัวให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม มิเช่นนั้นก็ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอันเสื่อมโทรมได้

3. ชามูไร

-มีความโลภ

ดังตอนที่ตาโจมารูเสนอขายดาบเก่าให้แก่ชามูไร ด้วยความโลภชามูไรจึงตัดสินใจตามตาโจมารูไป ทั้งนี้เนื่องจากดาบในสมัยก่อนเป็นของมีค่า แสดงถึงเกียรติยศและศักดิ์ศรีในวัฒนธรรมของญี่ปุ่น

วิเคราะห์ตัวละครจากแง่มุมการเล่าของโจรในคดีฆาตกรรม

โจรตาโจมารู

-จีโม้ ไอ้อวด

เป็นคนที่ม่ปมในใจ เรื่องความยากจน ต่ำต้อย จนขาดความมั่นใจ และขี้ขลาด แต่สิ่งที่อยากเป็นคือโจรผู้นำเกรงขาม จึงพูดโม้ไอ้อวดเพื่อให้ตนเองดูเก่งกาจ เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับว่าเป็นจอมโจรที่ยิ่งใหญ่ มีความกล้าหาญดังคำเล่าลือ เพื่อกลบเกลื่อนความอ่อนแอและขี้ขลาดของตนเอง ดังตอนที่สารวัตรพูดต่อศาลว่าตาโจมารูตกม้า แต่ตาโจมารูกลับปฏิเสธแล้วกล่าวว่า

“ใครว่าตาโจมารูตกม้า ไม่มีม้าตัวไหนที่จะทำให้ตาโจมารูตกได้ เชื้อผีมือเหอะ เราป่วยปวดท้องต่างหาก(เหลียวมองสารวัตรอย่างดูถูก) ไอ้คนตัวเท่านั้นะหรือจะจับเราได้ ฮะ(เอาเท้าเขี่ยสารวัตร) ไปให้พ้น เดี่ยวข้าเหยียบชะเลย

และในฉากที่ตาโจมารูเล่าถึงตอนต่อสู้กับชาмуไร ดังที่ว่า

ตาโจมารู-“ฟัวมันสู้เต็มเหนี่ยวเหมือนกัน แต่ผีมือดาบมันดิเกินไป คนที่หัดเพลงดาบมาแล้วก็ควรจะสู้กับคนที่มีความรู้อย่างเดียวกัน มาสู้กับโจรป่าอย่างเราก็ไม่มีทางชนะได้แต่ถึงอย่างนั้นมันก็เป็นคนแรกที่เคยประดาบกับตาโจมารูมากกว่า15ครั้ง”

-ประชดประชัน

ตาโจมารูประชดประชันเสียดสีที่ตนเองก็เป็นเพียงแก่โจร ไม่ได้มีศถาบรรดาศักดิ์เหมือนกับชาмуไร ทั้งที่ทำความผิดเหมือนกันแต่กลับไม่ผิดเพราะอำนาจและกฎหมายอยู่ในมือของชาмуไร

“สำหรับคนอย่างเรา การฆ่าคนด้วยหอกด้วยดาบมันไม่ยาก ถึงเลือดมันจะเปื้อนมือก็ไม่แปลก เราเป็นแก่โจรป่าไม่ใช่ผู้ดีชั้นสูง เหมือนท่านที่เกลียดกลัวเลือด แต่ฆ่าคนด้วยทรัพย์ด้วยการกระทำของท่านเป็นของดีสำหรับคนที่กำลังถูกฆ่าด้วยซ้ำไป ฆ่าแบบท่านไม่ผิดกฎหมาย เพราะกฎหมายอยู่ในมือท่าน”

วิเคราะห์ตัวละครจากแง่มุมการเล่าของเมียชาмуไรในคดีฆาตกรรม

เมียชาмуไร

-ทะเลาะทะเลยาน ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม

กีนูเมะ เป็นภรรยาของชาмуไรซึ่งด้วยปมที่มีกำเนิดเป็นแค่ลูกคนครัว จึงทำให้เป็นคนทะเลาะทะเลยาน ใฝ่สูง สิ่งที่ยากเป็นคือ หญิงสาวผู้จงรักภักดีกับสามี ใสซื่อ บริสุทธิ์ ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ให้สังคมมองว่าเป็นหญิงผู้สูงศักดิ์ ยึดมั่นในศักดิ์ศรีและมีความเป็นกุลสตรี เจียมเนื้อเจียมตัว

เธอถูกยกขึ้นมาเป็นภรรยาของชาмуไรซึ่งเธอได้รับการอบรมมากเป็นอย่างดี เธอได้เล่าทำความเข้าใจตั้งแต่เด็กว่า เธอช่วยเหลืองานของแม่เสมอมา และแอบหลงรักชาмуไรตั้งแต่เยาว์วัย เธอพยายามที่จะเป็นภรรยาตามที่ชาмуไรต้องการ ทั้งเสื้อผ้าและมรรยาททุกอย่างชาмуไรเป็นคนสอนให้ ทำให้นางดูเป็นคนที่ยังรักภักดีต่อสามี เป็นหญิงสาวอันมีคุณสมบัติแบบกุลสตรี เจียมเนื้อเจียมตัว

-ยึดมั่นในศักดิ์ศรีและเกียรติของลูกผู้หญิง

เธอได้ให้เหตุผลของการฆ่าสามีว่า เกิดเพราะการบันดาลโทสะ อันเกิดจากสายตาดูถูกเหยียดหยามของสามี หลังจากที่เธอถูกโจรชิงใจ ทั้งที่เป็นเหตุการณ์ที่เธอไม่สามารถจะปกป้องตนเองได้ และเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำขำยี้ เพราะฉะนั้น เธอจึงรู้สึกว่ามันไม่ยุติธรรมที่ผู้เป็นสามีจะโยนมลทินและความผิดบาปให้เธอต้องรับไปแต่เพียงผู้เดียวผ่านสายตาที่ทั้งคำหนดิเดียน และเหยียดหยามชิงชังและเธอยังแสดงออกด้วยว่าเธอยอมตาย ถ้าหากมันจะสามารถทำให้ผู้เป็นสามีไม่พิพากษาเธอด้วยทัศนคติแบบนั้น และด้วยเหตุที่เธอทนสายตาดูถูกเหยียดหยามของสามีไม่ได้ จึงฆ่าสามีตนเอง

นอกจากนี้เรื่องเล่าของหญิงสาวเปิดเผยให้เห็นช่องว่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง หรืออย่างน้อย เรื่องเล่าของหญิงสาวก็ระบุว่า ในสายตาของคนเพศชาย ผู้หญิงที่ตกเป็นของชายอื่นไม่ว่าจะด้วยความยินยอมหรือไม่ก็ตามก็ไม่หลงเหลือคุณค่าอีกต่อไป ในตอนท้ายเธอจึงพยายามจะฆ่าตัวตายแต่ไม่สำเร็จ อาจจะบอกในแง่หนึ่งว่า ผู้หญิงไม่มีทางเลือกมากมายนักในสังคม หากมองในมุมมองของสตรีนิยมแล้ว เรื่องราวที่เธอเล่ามาทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นถึง สถานภาพของผู้หญิงที่ยังคงถูกกดขี่จากเพศชายทั้งทางร่างกายและจิตใจ การถูกข่มขืนเป็นการถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ

ที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดแก่ผู้หญิงอยู่แล้ว และยังคงมารับการดูถูกจากคนที่ตนเองรักอีก ยิ่งเป็นการซ้ำเติมความรู้สึกที่โหดร้าย เพราะสังคมในทุกสมัยยังคงสร้างกรอบและคาดหวังให้สตรีเป็นไปอย่างที่ตั้งคมต้องการ เช่นที่ซามูไรบอก เธอว่า “ทำไมไม่เอาמידเช็ดคอตตัวเอง เหมือนที่หญิงสูงศักดิ์เขาทำกัน” ทั้งที่เหตุการณ์นี้จะผ่านไปแล้วก็ไม่ใช่ความผิดของเธอ เธอต่างหากที่เป็นผู้รับเคราะห์เป็นที่ระบายนามณ์ทางเพศให้แก่โจรแล้วก็ต้องกลายเป็นหญิงหลายใจในสายตาของสามีอีก เหตุการณ์ในเรื่องนี้จึงแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันของชายหญิงในสังคมจนทำให้นางต้องฆ่าสามีตนเองเพราะทนต่อสายตารังเกียจเหยียดหยามของสามีไม่ได้

องก์ที่๒

วิเคราะห์ตัวละครจากในเรื่อง

1.คนทำซ้อง

มองโลกตามความเป็นจริง

มองถึงสัญชาตกรรมของมนุษย์ที่ว่า มนุษย์ล้วนโกหกเพื่อประโยชน์เฉพาะตนซึ่งตรงกันข้ามกับพระที่พยายามจะมองมนุษย์แต่ในแง่ดี ดังตอนที่คนทำซ้องพูดกับพระว่า

คนทำซ้อง- “แล้วท่านต้องการอะไร อย่างท่านเห็นคนหน้าตาสกปรกหน้อยก็อยากวิ่งหนีจากโลก พอมีคนโกหกพร้อมๆกันสามคนอย่างเมื่อวานนี้ ท่านก็ไม่ยอมเชื่อ(พูดประชด) ผมก็เห็นใจท่านหรือครับ เวลานอนหลับอยู่แล้วมีใครกระซอกหมอนไปจากหัวมันก็ไม่สนุกนักหรือ”

พระ-“ทุกอย่างต้องมีเหตุ”

คนทำซ้อง-“ก็นั่นนะซี ผมก็ไม่เห็นมันยากง่ายอะไรเลย ต่างคนต่างก็พูดเรื่องของตัวเองอยากให้คนทั่วไปเชื่อ”

วิเคราะห์ตัวละครจากแง่มุมการเล่าของวิญญาณชาмуไรผ่านร่างกาย

1. ชาмуไร

-หญิงทะนงในเกียรติภูมิของตนเยี่ยงขุนนางและนักรบ

เขามีชีวิตที่มีระเบียบวินัย และมีหลักเกณฑ์ตามวิถีของนักรบ ชาмуไรให้เหตุผลของการปลดอชีพตนเองว่า เกิดจากความเสียใจ เสียเกียรติและศักดิ์ศรี และทุกข์จนไม่มีทางออก เขารู้สึกอับยศอดสูไร้เกียรติ ที่เมียตนเองจะไปอยู่กับโจรและให้โจรฆ่าตนเอง จึงตัดสินใจใช้ดาบฆ่าตัวตายเพื่อรักษาศักดิ์ศรีของตัวเอง การที่ชาмуไรไม่ปรักปรำว่าใครเป็นฆาตกร และบอกว่าเขาปลิดชีพตัวเองก็ตอกย้ำถึงความสำคัญของเกียรติยศศักดิ์ศรีเหนือสิ่งอื่นใด และนับว่ามันเป็นหนทางเดียวที่เขาจะสามารถเยียวยาความรู้สึกและยังคงรักษาความเคารพนับถือในตัวเองได้ต่อไป แม้ว่าจะต้องแลกกับความตาย

วิเคราะห์ตัวละครจากมุมมองการเล่าของคนตัดฟัน

1. ตาโจมารู

-ต้องการยกฐานะให้ตนเองผู้มีคุณค่า

จริงแล้วตาโจมารูอาจจะไม่รักเมียชาмуไรจริงๆ แต่อาจทำไปเพื่อยกฐานะตนว่าตนเองก็มีค่าพอๆกับชาмуไร ดังจะเห็นได้จากบทสนทนาที่ตาโจมารูพูดกับเมียชาмуไรซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าเขามีปมในอดีตที่แอบชอบผู้หญิงที่สูงศักดิ์ อันเนื่องมาจากเขาอาจจะมียปมในจิตใจที่เขาเป็นแค่คนต่ำต้อย เขาจึงต้องการจะยกฐานะของตนเอง ในตอนท้ายที่ตาโจมารูรู้ว่าเมียชาмуไรเป็นแค่ลูกคนคร่ำก็แสดงความรังเกียจ ก็แสดงให้เห็นว่าเขาไม่ได้รักเมียชาмуไรจริงๆแต่ทำไปเพื่อยกฐานะของตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเพียงเท่านั้น

ดังจะเห็นได้จากที่ตาโจมารูพูดกับเมียชาмуไรว่า “เธอไม่เข้าใจจริงๆหรือ ตลอดชีวิตของฉันในนี้ (เอามือตบที่หัวใจ)เมื่อฉันยังเป็นเด็กเล็กๆ ฉันเคยวิ่งตามดูผู้หญิงผู้ดีเขานั่งเกี้ยวผ่านไป ครั้งหนึ่งมีผู้หญิงผู้ดีคนหนึ่งทำพดตจากเกี้ยว ฉันเก็บได้แล้ววิ่งตามเอาไปให้ เขายื่นมือออกมาจับ มือของ

เขาเหมือนนางซ่าง เล็บยาวข้อมลีซมพูเหมือนของเธอ ทำไมเธอไม่เหลียวมาดูฉันบ้าง ฉันตาโจมารู
ขุนโจรที่คนกลัวทั้งเมือง ฉันกำลังคุกเข่าให้เธอ อ่อนวอนเธอ ไปกับฉันเถิด”

ภาพที่ 2 : ฉากตอนที่สาม ไร่ถูกมัด และตาโจมารูกำลังอ่อนวอนขอความรัก

(ที่มา: <http://www.oknation.net/blog/can thai/2010/12/02/entry-2> , 2553)

-หวาดกลัว ขี้ลาด

เขาต้องแสดงออกภายนอกให้ดูเป็นโจรที่น่าเกรงขาม มีความกล้าหาญ เพื่อปกปิดความหวาดกลัว
และขี้ลาดไว้ภายใน เพื่อให้ผู้คนยอมรับและสนใจ ดังจะเห็นได้จากบทสนทนาดังนี้

เมียชามูไร-“อ้อ! จริงสิ ตาโจมารูขุนโจรผู้ยิ่งใหญ่ มีคนเกรงขามทั้งประเทศ ฉันเองเคยได้ยิน
ชื่อเสียงของตาโจมารูมาหลายปี เคยหลงนิยมนับถือในความกล้าหาญและความแข็งแกร่งของเขา
และเมื่อสักครู่นี้เอง ฉันก็ลุ่มหลงไป นึกว่าเรื่องที่ฉันได้ยินมานั้นเป็นเรื่องจริง ฉันนึกฝันไปว่าตาโจ
มารูจะทูปตีฉัน ข่มเหงฉัน แล้วก็ต่อสู้เพื่อฉัน ฉันหวังว่าเขาจะดึงตัวฉันไปจากชีวิตเหลวไหลที่ฉัน
ต้องใช้อยู่กับคนๆนี้ แต่ก็เปล่า ตาโจมารูพร้อมที่จะมาช่วยฉันได้ เมื่อตัวฉันยังถูกมัดมืออยู่ แต่พอ

ฉันเอามีดัดเชือกที่มัด ตาโจมารูก็หายเก่งหายกล้า แล้วยังพร้อมที่จะหายหัวไปอีกด้วย ฉันจะบอกให้ฟัง แกเองก็ไม่ดีกว่าคนอื่นๆนี้ที่ตรงไหนเลย แกทั้งสองคนไม่ใช่ลูกผู้ชายดีแต่ไอ้อวดคน แต่ตัวจริงไม่มีอะไรเลย”

2.เมียชามูไร

-ยัดมันในศักดิ์ศรีของผู้หญิง

เนื่องมาจากเธอเป็นแค่ลูกสาวคนครัว เธอจึงรู้สึกต่ำต้อย ไร้ค่า ดังนั้นเธอจึงต้องการให้ตาโจมารูกับชามูไรต่อสู้กันเพื่อเกียรติของเธอ การที่เธอต้องการให้ผู้ชาย2คนต่อสู้กันเพื่อแข่งชิงเรื่องนี้เพราะเธอรู้สึกอยากให้ตนเองดูมีคุณค่า

ดังที่เธอได้พูดว่า

“ผู้หญิงที่ได้มาด้วยวิธีง่ายที่สุดนั้นไม่มีราคา แต่ผู้ชายคนไหนต่อสู้เอาชีวิตเข้าแลกผู้หญิง ผู้หญิงก็จะเห็นว่าเขามีราคามากสำหรับเธอ”

3.ชามูไร

-อ่อนแอ ขี้ขลาด

แต่ด้วยเกิดในชนชั้นที่สูงศักดิ์ เป็นนักรบ ถูกฝึกฝนและปลูกฝังให้ต้องเป็นคนเข้มแข็ง ทำให้ต้องแสดงออกให้ดูเหมือนว่าเป็นคนเข้มแข็ง และกล้าหาญ เพื่อเก็บซ่อนความอ่อนแอและขี้ขลาดไว้ภายใน ดังจะเห็นได้จากที่เมียชามูไรกล่าวว่า

“ไอ้ขอประทานไว้เถิด เจ้าคะ แต่ดิฉันจำเป็นจะต้องพูด ท่านพูดเรื่องเกียรติ เรื่องดาบอันมีเกียรติของท่าน ใครๆก็รู้ว่าชามูไรนั้นนี่จะฆ่าใครเล่น ก็มาได้ด้วยเหตุนี้คนเดียวแล้วไอ้คนอื่นๆมันทำอะไรกับท่าน มันจับท่านมัดไว้กับกอไผ่ แล้วขึ้นใจเมียของท่านต่อหน้า มันถึงทำเพียงนี้แล้ว ท่านว่าอย่างไรเจ้าคะ อ้อ ท่านทำท่าภาคภูมิใจแล้วสั่งให้ดิฉันเอามีดัดเชือกคอตัวเอง(พูดอย่างเหยียดหยามที่สุด) ฉันทึกว่าฉันมีโอกาสเธอเป็นครั้งสุดท้ายที่จะพิสูจน์ว่า เธอเป็นลูกผู้ชาย แต่ฉันก็ควรจะรู้

ดีกว่านั้น เพราะฉันได้กินอยู่หลับนอนกับเธอมานาน ฉันรู้ดีกว่าก่อนที่จะออกไปรบ เธอนอนตัว
 สั่นทั้งคืน รุ่งเช้าขึ้นก็ร่ากแตกร่ากแตกเพราะความกลัวตาย ต้องปลอบกันอยู่นานกว่าใส่เกราะ
 ออกไปรบกับเขาได้ นี่หรือชาบูไร นี่หรือคนมีเกียรติ(จับแขนตาโจมารู) เราสองคนรู้แล้วว่าเธอไม่
 ขอมสู้คน แกมันคนจี้ขลาด ไอ้คนจี้ขลาด ไอ้คนจี้ขลาด ไอ้คนจี้ขลาด”

4.คนทำซ่อง

-มองโลกตามความเป็นจริง

เนื่องจากต้องอยู่อย่างยากลำบากและผ่านชีวิตมาอย่าง โซก โชนจนตระหนักรู้ถึงความโหดร้ายของ
 มนุษย์ด้วยกันและด้วยอาชีพที่ต้องเกี่ยวพันกับศพ ทำให้รู้สึกถึงอนิจจัง และมองมนุษย์และ โลกตาม
 ความเป็นจริงที่ว่ามนุษย์ก็มีทั้งความดีและความเลว และเชื่อว่าการ โทกหกเป็นธรรมชาติของมนุษย์
 และมนุษย์แต่ละคนก็ย่อมมองสิ่งหนึ่งแตกต่างกันไป ดังจะเห็นได้จากบทสนทนาดังนี้

คนทำซ่อง-“ก็ไม่รู้ซี คนเรามันเห็นดีเห็นชั่วต่างๆกัน คนบางคนเขาเห็นว่าต้นไม้ในป่าเป็นของดี
 แต่ไอ้คนบางคนมันก็ไปตัดไม้ของเขาลง ข้าเองเป็นคนไม่มีอะไรแล้วก็ไม่เป็นอะไรทั้งนั้น ข้าเลิก
 หลอกตัวเองมานานแล้ว ข้าเห็นว่าความจริงนั้นมันเหมือนกับหิ้งห้อย มองดูมันแล้วประเดี๋ยวก็เห็น
 ประเดี๋ยวก็ไม่เห็น ส่วนความเท็จก็เหมือนกับตัวเรือดที่กัศเราในที่นอนเนี่ยแหละ คืบไหนดไม่ม่วงก็
 จับมันมาบีบเล่นเพลินๆ แต่คืบไหนดม่วงก็นอนหลับสบายไป ปล่อยให้มันกัดเอายา”

คนทำซ่อง-“คนเรามันก็ชั่วบ้างดีบ้าง แต่มันไม่สำคัญอะไรหรอก ข้าเคยเห็นรูปเขียนรูปหนึ่ง เขา
 เขียนเป็นรูปคนกำลังโหนเชือกอยู่ที่หน้าผาสูง บนยอดหน้าผามีสัตว์ร้ายคอยอยู่ ถ้าร่วงลงมาจระเข้
 มันก็กินเสียอีก ส่วนไอ้เชือกที่ใช้โหนอยู่นั้น เขาเขียนหนูกำลังกัดมันอยู่สองตัว หนูกำลังหนึ่งสีขาว
 หมายถึงกลางวัน หนูกำลังหนึ่งสีดำหมายถึงกลางคืน หนูกำลังนั้นมันกัดเชือกอยู่เรื่อยๆ ชีวิต
 คนเรามันก็แค่นั้นแหละเพื่อน อย่ามามัวเถียงกันว่า ใครคิดใครถูกให้มันเสียเวลาเลย เวลาที่เราจะ
 โหนเชือกอยู่ได้มันก็มีไม่มากมายอะไรนัก”

-เห็นแก่ตัว

คนทำซ่องตั้งใจจะเอาผ้าห่มขนสัตว์ที่ห่อตัวเด็กทารกที่ถูกทิ้งไว้ไปขายเพื่อเอาเงิน โดยไม่ได้คำนึงถึงเด็กว่าจะมีสภาพเช่นไร ทั้งนี้ที่นำไปก็เพื่อหาเลี้ยงตนเองหรือเพื่อความอยู่รอดของตน เขามองว่าความเห็นแก่ตัวเป็นธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์ย่อมมีความเห็นแก่ตัวอยู่ในกมลสันดาน ต่างคนต่างก็เอาตัวรอดด้วยกันทั้งนั้น เนื่องด้วยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่บางครั้งก็บีบบังคับให้มนุษย์ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ท้ายที่สุดแล้วทุกคนก็ทำเพื่อตัวเองกันทั้งนั้น ดังจะเห็นได้จากได้จากบทสนทนาดังนี้

คนตัดฟืน-“ข้าไม่เคยเห็นใครเลวอย่างนี้ ขโมยผ้าห่มจากเด็กเกิดใหม่”

คนทำซ่อง-“ถ้าข้าไม่เอาคนอื่นก็ต้องเอา ข้าเอาเสียเองดีกว่า”

5. พระ

-เชื่อมั่นศรัทธาในมนุษย์

ในตอนแรกที่ท่านได้ฟังเรื่องเล่าในคดีฆาตกรรมทำให้ท่านแทบจะหมดศรัทธาในตัวมนุษย์ แต่เมื่อท่านได้ฟังเหตุผลที่คนตัดฟืนต้องขโมยผ้าไปขายว่าเพื่อนำเงินมาเลี้ยงลูกๆถึง6คนและเหตุการณ์ที่คนตัดไม้ขอรับเด็กทารกที่ถูกทิ้งไว้ ณ ประตูาโชมอนไปเลี้ยง ทำให้ท่านกลับมาเกิดศรัทธาในตัวมนุษย์อีกครั้งหนึ่งและเข้าใจสัจธรรมของมนุษย์มากขึ้นว่ามนุษย์ก็ต้องมีทั้งดีและเลวปะปนกันไป

6. คนตัดฟืน

-รักครอบครัว

ครอบครัวยากจนเพราะมีลูกมาก ต้องต่อสู้ดิ้นรน ขยันทำมาหากินเพื่อเลี้ยงครอบครัวทำให้บางครั้งต้องทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องในที่นี้ก็คือการแอบขโมยผ้าไปขาย เนื่องด้วยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่บางครั้งก็บีบบังคับให้มนุษย์ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

-ใจดี มีเมตตา

เมื่อพบเด็กทารกถูกทิ้งไว้ ทั่วๆที่ครอบครัวและฐานะก็ยากจน ใช้ชีวิตอยู่อย่างยากลำบากอยู่แล้ว แต่กลับขอรับเด็กไปเลี้ยงแสดงให้เห็นถึงจิตใจที่อ่อนโยน มีเมตตา

ภาพที่3:ฉากตอนที่คนตัดฟืนขอเด็กไปเลี้ยง

(ที่มา : http://www.oknation.net/blog/canhai/2010/12/02/entry-2_2553)

3.สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ราโฆมอน ถือเป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนความหลากหลายของมนุษย์และทำให้เห็นสังขรณ์ของมนุษย์ “สิ่งที่มนุษย์แต่ละคนเห็นไม่เหมือนกัน แม้เป็นสิ่งเดียวกัน” นั่นเป็นเพราะมนุษย์ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาแตกต่างกัน จึงทำให้มนุษย์มีความคิดและมุมมองในการมองชีวิตที่ต่างกันไป ด้วย นอกจากนี้ยังได้นำเสนอลักษณะนิสัย และสันดานแท้จริงของมนุษย์ที่ต่างมองไม่เห็นความเลวร้ายของตนเองเช่นที่มองเห็นความผิดพลาดของผู้อื่น

จากการวิเคราะห์ตัวละครทั้ง 6 ตัวพบว่าพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจทั้งสิ้น และแรงจูงใจที่สำคัญก็คือ แรงขับภายในตัวบุคคลนั้น นอกจากแรงขับภายในแล้วอาจจะมีแรงขับภายนอกหรือแรงขับทางสภาพแวดล้อมของสังคมอีกด้วย อีกทั้งจิตใจที่สำคัญก็มีผลต่อการกระทำพฤติกรรมของมนุษย์ ฉะนั้นบุคลิกภาพของบุคคลที่แตกต่างกันก็เนื่องมาจากแรงผลักดันภายในและสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลที่ต่างกันนั่นเอง

นอกจากนี้หามนุษย์ตกอยู่ในภาวะที่ไม่พึงปรารถนาหรืออยู่ในสภาวะบีบคั้นจิตใจ มนุษย์ก็จะมีกลวิธีป้องกันตนเองซึ่งเป็นการปฏิเสธหรือปิดบังอำพรางความเป็นจริง อย่างเช่น การชดทอดผู้อื่นของ โจร ซามูไร เมียซามูไร และคนตัดฟัน หรือ การแสดงปฏิกิริยาแกล้งทำ อย่างเช่นของ โจร และซามูไร ที่แสดงออกภายในให้ดูเข้มแข็งและกล้าหาญเพื่อปกปิดความอ่อนแอและขี้ขลาดของตนเอง

เมื่อพิจารณาแล้วสามารถวิเคราะห์ตัวละครทั้ง 6 ตัวซึ่งมีบุคลิกที่แตกต่างกันได้ดังนี้

- พระเป็นผู้ประพฤติดูในศีลธรรม จึงเชื่อมั่นในความดีงามและมีความศรัทธาต่อมนุษย์ และมองโลกในแง่ดีเพราะไม่มีความเชื่อวชาญทางโลก ยังคงต้องเรียนรู้ชีวิตความเป็นจริงอีกมาก แต่เมื่อได้ฟังเหตุการณ์ฆาตกรรมกลับรู้สึกหมดศรัทธาในตัวมนุษย์และท้อแท้ที่ตนเองคงไม่สามารถสั่งสอนให้มนุษย์กลับกลายเป็นคนดีได้
- ซามูไร- เนื่องจากอยู่ในชนชั้นสูงทำให้เป็นคนยึดมั่นในศักดิ์ศรีและเกียรติยศ ต้องแสดงออกภายนอกให้ดูเข้มแข็งและกล้าหาญเพื่อปกปิดบุคลิกที่เป็นปมด้อยภายในจิตใจที่เป็นคนอ่อนแอ และขี้ขลาด

- โจร-เป็นคนอ่อนแอ จีบลาดแต่ปกปิดความอ่อนแอไว้โดยการเสแสร้งทำเป็นเข้มแข็ง และกล้าหาญเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับของคนสังคมว่าเป็นจอมโจรผู้ยิ่งใหญ่ เนื่องจากมีปมในเรื่องชนชั้นที่เป็นชนชั้นต่ำ โคนดูถูกเหยียดหยาม จึงพยายามทำให้ตนเองเป็นที่สนใจของสังคมว่าเป็นจอมโจรที่เก่งกาจ กล้าหาญและพยายามยกฐานะของตนโดยการขึ้นใจเมียชามูโรมาเป็นเมียของตน ด้วยความรู้สึกที่ว่าเมียชามูโรถือเป็นของล้ำค่าของชามูโรซึ่งเป็นคนชั้นสูง หากได้เมียชามูโรมาครอบครองก็จะรู้ว่าตนเองมีคุณค่าเทียบเท่าชามูโร ด้วยความต้องการลบล้างปมคือความต่ำต้อยในใจของตนที่ว่า ขนาดเมียชามูโรผู้ยิ่งใหญ่ยังมาชอบตน เป็นการทำให้ตัวเองรู้สึกภาคภูมิใจ
- คนทำซ่อง มองโลกตามความเป็นจริง เพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เลวร้ายที่บีบบังคับให้กลายเป็นคนเห็นแก่ตัว เนื่องจากอยู่ในชนชั้นต่ำ มีฐานะยากจน จึงต้องต่อสู้ดิ้นรนทำทุกวิถีทางแม้แต่สิ่งที่ไม่ถูกต้องเพื่อเอาชีวิตรอด
- คนตัดฟัน เนื่องจากครอบครัวยากจนเพราะมีลูกมาก ด้วยความเป็นคนรักครอบครัวจึงขยันทำมาหากิน และทำให้บางครั้งต้องทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แต่พื้นฐานจิตใจเป็นคนจิตใจดี มีเมตตาตังจะเห็นได้จากการเอาเด็กทารกที่ถูกทิ้งไปเลี้ยงทิ้งที่ตนเองก็มีฐานะยากจนและใช้ชีวิตอยู่อย่างลำบากอยู่แล้ว

จากการบอกเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นผ่านมุมมองของตัวละครที่ถ่ายทอดมันออกมาไม่เหมือนกัน ทำให้มองเห็นเกี่ยวกับตัวตนของคนเล่า อีกทั้งยังทำให้เข้าใจมนุษย์มากขึ้น ตลอดจนแง่มุมบางประการที่ผูกโยงอยู่กับเรื่องของกรกดขี่ทางเพศ สถานะของผู้หญิงในสังคมญี่ปุ่นและความเหลื่อมล้ำทางชนชั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าตัวละครในเรื่องราโชมอนนั้นเป็นเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนความเป็นไปในสังคมปัจจุบันได้อย่างสมจริงที่สุด ซึ่งจะเป็นประโยชน์และมีข้อคิดสำหรับผู้อ่านทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาบทประพันธ์หรือนวนิยายเรื่องใด ผู้ศึกษาคควรจะทำให้ความสนใจต่อภูมิหลังของผู้ประพันธ์ด้วย
2. การศึกษาความแตกต่างทางด้านพฤติกรรมและนิสัยของตัวละครเรื่องราโชมอนกับเรื่องอื่นๆ

บรรณานุกรม

หนังสือ

คึกฤทธิ์ ปราโมช,ม.ร.ว.,ผู้แปล. **บทละครเรื่อง ราชมอนหรือประตูลี้**. นนทบุรี : ดอกหญ้า, 2554.

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ.**จิตวิทยาทั่วไป**.ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

ถวิล ธาราโกชนและศรีณย์ คำริสุข. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์, 2541.

บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา.**ประพันธ์กรภาพยนตร์ญี่ปุ่น** อาคิระ คูโรซาวา จูโซ่ อิตามิ และอื่นๆ.
กรุงเทพฯ : พับลิค บุเคอรี, 2552.

สนานจิตต์ บางสพาน.**ชีวิตกับความตาย** สัจนิยมบนแผ่นฟิล์ม.กรุงเทพฯ : สุวรรณภูมิ, 2539.

สุชา จันทน์เอม. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

โสภา ชูพิกุลชัย.**ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา**.กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.

วิทยานิพนธ์

ขวัญฤทัย นันท์ธนะวานิช.**การวิเคราะห์ตัวละครผู้หญิงเหนือและภาพสะท้อนทางสังคมจากตัวละครผู้หญิงเหนือในนวนิยายไทย**.ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.

จตุพร มหาพรหม.**การวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วงพ.ศ.2510-พ.ศ.2537**.
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

ธรรม์ แสงวัฒน์.**การออกแบบแอนิเมชันโดยการใช้การศึกษาลักษณะจิตเภทของตัวละครในงานแอนิเมชัน** โดย ซาโตชิ คอน.วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต การออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2551.

บุษรินทร์ เรื่องอร่าม.การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านเนื้อหาและรูปแบบวิธีการนำเสนอ
ของราชมอนกับอุโมงค์ผาเมือง.สารนิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิตเอเชียศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.

ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช.การวิเคราะห์ตัวละครผู้หญิงในนวนิยายของว. วินิจฉัยกุล.ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.

ศรีเพ็ญ ประเสริฐสุข.การวิเคราะห์ตัวละครเด็กในนวนิยายของมาร์ก ทเวน.ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521.

สื่อออนไลน์

จากสร้อยสัตบรรณถึงภู กระดาษ(จดหมายวรรณกรรมฉบับที่๕) [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่20

กรกฎาคม 2556 เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=471543>

พญ. พิยะดา หาชัยภูมิ.อุโมงค์ผาเมืองปริศนาของคำโกหก ที่มนุษย์ควรรู้ ก่อนตัวตาย

[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2557 เข้าถึงได้จาก

<http://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=1126>

ราชมอน[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่20 กรกฎาคม 2556 เข้าถึงได้จาก

<http://hilight.kapook.com/view/61769>

ราชมอน ประตุผี [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่21กรกฎาคม 2556

<http://navithai.blogspot.com/2011/09/blog-post.html>

ราชมอน ปราบภูการณ์แหว่เสียงขามูไร [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่22กรกฎาคม 2556 เข้าถึงได้จาก

http://my.dek-d.com/MondoDK/blog/?blog_id=10135104